

fig dertil, saa Seglet paatrykt af Folkerepræsentationen, af den lovgivende Magt. Jeg tror ikke at gjøre for store Fordringer til Beflydningen hos en Forsamling, naar jeg siger, at den maa erkende, at der gives Spørgsmaal, hvor den ikke fortrinsvis er kaldet til netop at have den afgjørende Stemme, og hvor den ganske befløjet kan erklære, at den paagældende Sag i høi Grad trænger til forud at have været drøftet og behandlet og saa at sige bragt til en vis Afslutning, inden Forsamlingen kan træde til med sin Mening. Men det er, som sagt, ikke dette Spørgsmaal og heller ikke de mange andre og store Spørgsmaal, der ere bragte frem under Forhandlingerne, som jeg her skal dvæle ved. Mit Ønske var tværtimod det muligen at bringe det dertil, at vi kom noget mere over til den Sære, vi skulde bevæge os i, naar vi nu skulde gaa over til Afstemning; men for at kunne gjøre dette, er det af Bigtighed, at vi komme til større Klarhed over, hvorledes Sagen nu her foreligger til Afstemning, og hvad Grunden er til, at den er kommen til at foreligge saaledes. Det ærede Medlem dvælede netop længe derved, og han kom, idet han søgte at frigjøre Udvalgets Flertal for Behreidelser i saa Henseende, til at kaste Behreidelsen — idetmindste tilbøls — over paa Ministeren, men dette, tror jeg, var fuldstændigt ubegrundet. Det ærede Medlem kom ogsaa derved til at fremhæve Noget af, hvad der var foresaldet mellem Udvalget og Ministeren, en Udtalelse, som jeg ikke tør lade staa hen ubesvaret, fordi det kunde komme til at udøve en vis, en stor, i alt Fald en ubegrundet Indvirkning paa Afstemningen over flere af de Punkter, der foreligger. Sagen er nemlig den, at Forholdet mellem Ministeren og Udvalget kun har været dette, at denne Udvalgets foreløbige Betænkning blev mig meddelt, hvis jeg ikke tager fejl — men det er jo tværtimod Noget, som den ærede Formand for Udvalget maa vide — den 31te Januar; et Par Dage efter havde jeg et Møde med Udvalget, og det viste sig da, hvad der ogsaa fremgaar af Betænkningen, at Udvalget saa at sige var kommet til en fuldstændig Afgjørelse af sin Stilling, og at der ikke var

tænkt paa at bringe noget som helst Andet frem, saa at endog idetmindste den ene af de Grupper, som havde dannet sig, havde ladet al Nødvendighed fare for at holde fast ved det, som, efter hvad der udtrykkelig er sagt, skal være Hovedtanken i disse Forslag. Man er altsaa ingenlunde her gaaet frem paa den Maade, som jeg tror vilde have været den naturlige, og selv under Forudsætning af, at Udvalgets Stilling havde været saaledes, som der blev ytret af den ærede sidste Taler; forekommer det mig, at der vel kunde have været Anledning til at gaa frem paa en helt anden Maade. Man skrev vel til Ministeriet og begjærede Dplysninger om visse Punkter, og herpaa fik man et Svar med de Dplysninger, som kunde gives derom, men jeg maa paa det Bestemteste protestere imod, at dette paa nogen Maade kan betragtes som en Erklæring om, hvad Ministeriet tænkte paa i sin Tid at ville gjøre, eller en Bestemmelse af de Fordringer, som man vilde stille med Hensyn til de forskjellige Klasser i Skolen. En saadan Erklæring eller Angivelse kunde dog aldrig ligge i en Timetabel, om hvilken det udtrykkelig var nævnt, at den kun var fremkommet fra et enkelt Medlem af Kommissionen. Det var et enkelt Forsøg, der kom frem, men ikke Noget, der i fjerneste Maade skulde ligne en Approbation. Overhovedet er det, saaledes som denne Kommission i det Hele kom frem, og saaledes som den maatte handle, idet den som beklændt indtraf under de uheldigste Forhold og kun var samlet nogle faa Dage, en Selvsølge, at der ikke kom til at foreligge Noget som helst, der kunde betragtes som afgjørende selv i de Punkter, hvori hele Kommissionen havde sluttet sig sammen. Men derhos vil det jo af Lovforslagets Motiver fremgaa, at Ministeriet paa ingen Maade ansaa sig for bunden ved, hvad der fremkom fra Kommissionens Side. Det er altsaa meget langt fra, at Noget af, hvad der saaledes er blevet nævnt, kan betragtes som fastslaaet. (Ogsaa her: Det har jeg ikke sagt!) Det blev netop fremhævet, at man netop deraf kunde se, hvad man vilde gaa imøde, naar man gik ind paa Ministeriets Forslag, og det er herimod, at jeg bestemt maa protestere. Jeg skal hertil sige, at hvis dette havde været den væ-